

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии

Мовшук
Анна Сергеевна

**ОСОБЕННОСТИ ПРОСТРАНСТВЕННОГО
РАСПРОСТРАНЕНИЯ КОЛЬЧАТОЙ ГОРЛИЦЫ
(*STREPTOPELIA DECAOSTO*) В БЕЛАРУСИ**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент В.В. Сахвон

Минск, 2025

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 36 с., 12 рис., 4 табл., 31 источник.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: КОЛЬЧАТАЯ ГОРЛИЦА, *STREPTOPELIA DECAOCTO*, ЧИСЛЕННОСТЬ, РАСПРОСТРАНЕНИЕ, СИНУРБИЗАЦИЯ, БЕЛАРУСЬ.

Объект исследования: кольчатая горлица (*Streptopelia decaocto*).

Цель исследования: установить особенности распространения кольчатой горлицы (*Streptopelia decaocto*) в Беларуси.

Методы исследования: стандартные методы, принятые в орнитологии, количественные учеты птиц с помощью картирования гнездовых территорий на площадках с дополнительным поиском гнезд.

В результате исследований, проведенных в 2024–2025 гг., установлены особенности выбора мест для гнездования и распространения кольчатой горлицы по территории Беларуси, а также дана оценка современному состоянию популяции данного вида в республике. Выяснено, что кольчатая горлица для гнездования отдает предпочтение индивидуальной застройке, небольшим паркам и скверам, аллеям насаждениям вдоль дорог в населенных пунктах. Из всех обнаруженных гнезд данного вида (n=10) большинство располагалось на тополе (*Populus* sp.) и клене остролистном (*Acer planatanoides*). Высота расположения гнезд варьировала от 3 до 6 м.

Установлено, что данный вид распространен по территории Беларуси неравномерно. Кольчатая горлица является обычной во многих средних и больших городах в Западной Беларуси, а также в населенных пунктах на территории Полесья в Брестской области. Самая северо-восточная точка гнездования кольчатой горлицы в условиях республики находится в Витебске. С учетом полученных данных расчетная численность горлицы кольчатой в Беларуси составляет 1500–2000 гнездящихся пар, что в 2–3 раза меньше, чем приводилось для конца прошлого столетия.

Полученные результаты необходимы для разработки мероприятий по управлению популяциями кольчатой горлицы.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 36 с., 12 мал., 4 табл., 31 крыніца.

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВА: КАЛЬЧАТАЯ ГОРЛІЦА, *STREPTOPELIA DECAOCTO*, КОЛЬКАСЦЬ, РАСПАЎСЮД, СІНУРЫЗАЦЫЯ, БЕЛАРУСЬ.

Аб'ект даследавання: кольчатая галубка (*Streptopelia decaocto*).

Мэта даследавання: устанавіць асаблівасці распаўсюджвання кольчатая галубкі (*Streptopelia decaocto*) у Беларусі.

Метады даследавання: стандартныя метады, прынятыя ў арніталогіі, колькасныя ўлікі птушак з дапамогай карціравання гнездавых тэрыторый на пляцоўках з дадатковым пошукам гнёздаў.

У выніку даследаванняў, праведзеных у 2024–2025 гг., устаноўлены асаблівасці выбару месцаў для гнездавання і распаўсюджвання кольчатой галубкі па тэрыторыі Беларусі, а таксама дадзена ацэнка сучаснаму стану папуляцыі гэтага віду ў рэспубліцы. Высветлена, што кольчатая галубка для гнездавання аддае перавагу індывідуальнай забудове, невялікім паркам і скверам, алеям насаджэнням уздоўж дарог у населеных пунктах. З усіх выяўленых гнёздаў дадзенага выгляду ($n=10$) большасць размяшчалася на таполі (*Populus* sp.) і клёне востралістым (*Acer planatanoides*). Вышыня размяшчэння гнёздаў вар'іравала ад 3 да 6 м.

Устаноўлена, што гэты від распаўсюджаны па тэрыторыі Беларусі нераўнамерна. Кальчатая галубка з'яўляецца звычайнай у многіх сярэдных і вялікіх гарадах у Заходняй Беларусі, а таксама ў населеных пунктах на тэрыторыі Палесся ў Брэсцкай вобласці. Самая паўночна-ўсходняя кропка гнездавання кольчатой галубкі ва ўмовах рэспублікі знаходзіцца ў Віцебску. З улікам атрыманых звестак разліковая колькасць галубкі кольчатой у Беларусі складае 1500–2000 гняздуючых пар, што ў 2–3 разы менш, чым прыводзілася для канца мінулага стагоддзя.

Атрыманыя вынікі неабходны для распрацоўкі мерапрыемстваў па кіраванні папуляцыямі кольчатая горліцы.

ABSTRACT

Diploma work 36 p., 12 figs., 4 tables, 31 sources.

KEYWORDS: RINGED DOVE, *STREPTOPELIA DECAOCTO*, NUMBERS, DISTRIBUTION, SYNURBIZATION, BELARUS.

Research object: ringed dove (*Streptopelia decaocto*).

Research objective: to establish the distribution patterns of the ringed dove (*Streptopelia decaocto*) in Belarus.

Research methods: standard methods adopted in ornithology, quantitative bird counts using nesting territory mapping on sites with an additional nest search.

As a result of research conducted in 2024–2025, the features of the selection of nesting sites and distribution of the ringed dove across Belarus were established, and the current state of the population of this species in the republic was assessed. It was found that the collared dove prefers individual buildings, small parks and squares, and roadside plantings in populated areas for nesting. Of all the nests of this species found (n=10), most were located on poplar (*Populus sp.*) and Norway maple (*Acer planatanoides*). The height of the nests varied from 3 to 6 m.

It was found that this species is distributed unevenly across the territory of Belarus. The collared dove is common in many medium and large cities in Western Belarus, as well as in populated areas in Polesie in the Brest region. The northeasternmost nesting point of the collared dove in the republic is Vitebsk. Taking into account the data obtained, the estimated number of collared doves in Belarus is 1,500–2,000 nesting pairs, which is 2–3 times less than was given for the end of the last century. The obtained results are necessary for the development of measures for the management of the collared dove populations.